

KOMENDANT

Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia 12. maja 2021 r.

Egz. nr 2

Pan pplk SG [REDACTED]

NACZELNIK

Wydziału Zabezpieczenia Działań
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
w Chełmie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „Realizacja i dokumentowanie działań specjalnych” zrealizowanej w trybie zwykłym w Wydziale Zabezpieczenia Działań Komendy Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Chełmie przy ul. Tubakowskiej 2¹, ujętej w Planie Kontroli Wydziału Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej na 2021 r.² Kontrola została przeprowadzona na podstawie wytycznych, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych,³ w terminie od 17 lutego 2021 r. do 31 marca 2021 r. przez zespół kontrolny w składzie⁴:

- 1) chor. szt. SG Katarzyna STEĆ - st. specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 1/2021 z dnia 16 lutego 2021 r. - kierownik zespołu kontrolnego;
- 2) st. chor. szt. SG Karolina MARTYNIUK - IWKO - st. specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 2/2021 z dnia 16 lutego 2021 r.

Czynności kontrolne w pomieszczeniach podmiotu kontrolowanego przeprowadzono w dniu 19.02.2021 r. natomiast pozostałe czynności kontrolne realizowano w pomieszczeniach służbowych komórki kontroli. Z uwagi na potrzebę zachowania zasad reżimu sanitarnego kontrola prowadzona była w oparciu o pozyskane materiały oraz dostępne bazy teleinformatyczne. Czynności kontrolne realizowano w wybranych dniach roboczych w siedzibie jednostki kontrolującej, w pomieszczeniach służbowych Wydziału Kontroli oraz Wydziale Zabezpieczenia Działań Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.⁵

¹ Zwany dalej WZD NOSG.

² „Roczny plan kontroli do realizacji przez Wydział Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie w 2021 roku”, z dnia 24.11.2020 r. (RPW/69756/2020) - Lp. 3 planu.

³ Dz. Urz. MSW z 2012 r., poz. 43, z późn. zm. Wytyczne wprowadzone do stosowania w komendach oddziałów decyzją Nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. (Dz. Urz. KGSG, poz. 47, ze zm.).

⁴ Akta kontroli, dowód nr 2, 3, 4.

⁵ Średni czas kontroli oraz przerwy w realizacji czynności kontrolnych zawiera notatka służbowa załączona do akt kontroli.

Obowiązki kierownika podmiotu kontrolowanego, w okresie objętym kontrolą pełnił ppłk SG [REDAKTOWANE] którego zadania zgodnie z przyjętą organizacją nadzoruje Zastępca Komendanta Oddziału właściwy ds. granicznych.⁶

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli prowadzonej w NOSG w Chełmie zarejestrowanej pod numerem wg opisu NA-NK-1428/13, poz. 1/2021, str. 22/202.

I. Zakres kontroli:

1. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowości:

- 1) przyjętych rozwiązań organizacyjno - funkcjonalnych w zakresie realizacji zadań związanych z realizacją i dokumentowaniem działań specjalnych;
- 2) realizacji czynności w zakresie związanym z tematem kontroli;
- 3) organizacji, planowania, ewidencjonowania i rozliczania czasu służby funkcjonariuszy realizujących czynności w ramach działań specjalnych;
- 4) nadzoru służbowego nad realizacją czynności w ww. zakresie.

2. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

II. Cel kontroli:

1. Ocena prawidłowości organizacji i sposobu wykonywania czynności służbowych związanych z realizacją działań specjalnych w okresie objętych kontrolą. Realizacja powyższego celu ogólnego wymagała dokonania oceny czy zagadnienia objęte jej zakresem realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami, w okresie objętym kontrolą. Sprawdzeniu została poddana kompletność i rzetelność sporządzonych dokumentów, prawidłowość wykonywania zadań, a także poziom realizowanego nadzoru służbowego.

2. Kontrola miała na celu: w przypadku ujawnienia nieprawidłowości, ustalenie przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także zebranie informacji zmierzających do doskonalenia działalności służbowej komórki organizacyjnej w kontrolowanej tematyce.

III. Ocena kontrolowanej działalności:

Dla osiągnięcia zamierzonego celu kontroli, sprawdzeniu poddano tj. 100 % dokumentacji sporządzonej w okresie objętym kontrolą, a odnoszącej się do realizacji czynności w zakresie wykonywania zadań związanych z realizacją i dokumentowaniem działań specjalnych w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Sprawdzeniu podlegały również dokumenty obejmujące przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne: wewnętrzny podział zadań, szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy kontrolowanej komórki organizacyjnej, wewnętrzne polecenia oraz wytyczne.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumentację udostępnioną kontrolerom, wewnętrzny podział zadań, szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień, a także sporządzone notatki służbowe, wykazy, przekazane informacje oraz złożone wyjaśnienia. Ocenę końcową kontrolowanej działalności sporządzono w oparciu o takie czynniki, jak okres i zakres kontroli, przyjęte kryteria i mierniki oraz oceny częściowe. Ostatecznie została ustalona na podstawie

⁶ § 4 ust. 3 decyzji nr 23 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 20.03.2020 r. w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych Wydziału Kontroli, pracowników Zespołu do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Służby/Pracy Wydziału Kontroli, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych.

czterostopniowej skali ocen obejmującej: ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami i negatywną.⁷

OGÓLNA OCENA (końcowa): na podstawie ustaleń dokonanych w ramach poszczególnych obszarów kontrolowanej problematyki, uwzględniając przyjęte kryteria i mierniki kontroli, realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono **pozytywnie z uchybieniami**. Wyniki kontroli decydowały o potrzebie sformułowania zaleceń i wniosków pokontrolnych.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1) Rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne dot. zakresu kontroli, przyjęte i określone w podmiocie kontrolowanym.

W ramach przedmiotowego obszaru zespół kontrolny dokonał weryfikacji przyjętych w komórce organizacyjnej rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych związanych z realizacją i dokumentowaniem działań specjalnych. Kontroli poddano obszar uwzględnienia realizacji zadań objętych kontrolą w wewnętrznym podziale zadań komórki kontrolowanej oraz w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień poszczególnych funkcjonariuszy.

Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 9 oraz § 14 załącznika do zarządzenia nr 45 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK z siedzibą w Chełmie (Dz. Urz. KGSG z 2014 r., poz. 63, z późn. zm.) – Wydział Zabezpieczenia Działań jest komórką organizacyjną wchodzącą w skład komendy Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej, do której zadań należy m.in. wykonywanie działań specjalnych oraz współdziałanie z innymi uprawnionymi podmiotami i instytucjami na ich wniosek na podstawie obowiązujących przepisów, porozumień lub uzgodnień.⁸

Odpowiedzialność za prawidłową i zgodną z obowiązującymi przepisami realizację zadań przez funkcjonariuszy komórki organizacyjnej w zakresie objętym kontrolą należała do Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działań. Powyższe zostało ujęte w treści szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działań, określonego w załączniku nr 10 do decyzji nr 23 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych WK, pracowników Zespołu do spraw BHP/P WK, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych.⁹

Zgodnie z ustalonymi na poziomie komórki organizacyjnej wewnętrznymi podziałami zadań obowiązującymi w przyjętym okresie objętym kontrolą,¹⁰ uczestniczenie w przedsięwzięciach mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom terroryzmem oraz

⁷ Wprowadzenie do kontroli w administracji rządowej, Warszawa, marzec 2012 r., str. 62.

⁸ § 14 pkt 1, 9 załącznika do zarządzenia nr 45 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego.

⁹ Zgodnie z ust. 2 pkt 1, 16, 17 - Tożsame zapisy również obowiązywały w szczegółowym zakresie obowiązków Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działań w ramach obowiązków określonych w załączniku nr 10 do decyzji nr 51 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych WK, osób zatrudnionych w Zespole do spraw BHP/S WK, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych (ze zm.) – która utraciła moc w związku z wejściem w życie decyzji nr 23/2020 z dnia 20 marca 2020 r.

¹⁰ Wewnętrzny podział zadań Wydziału Zabezpieczenia Działań Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 17.08.2018 r. zatwierdzony przez Komendanta NOSG w dniu 17.08.2018 r. - obowiązujący do dnia 31.05.2020 r. oraz Wewnętrzny podział zadań Wydziału Zabezpieczenia Działań Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 1.06.2020 r. zatwierdzony przez Komendanta NOSG w dniu 1.06.2020 r. - obowiązujący od dnia 1.06.2020 r.

wykonywanie działań specjalnych w tym działań bojowych na zasadach określonych odrębnymi przepisami, w tym m.in.: zapewnienie bezpieczeństwa przy zatrzymywaniu osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw, w przypadku uzasadnionego podejrzenia posiadania przez te osoby broni, amunicji lub materiałów wybuchowych, zapewnienie bezpieczeństwa podczas realizacji zadań związanych z bezpośrednim zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia znacznej wartości; zabezpieczenie pod względem bezpieczeństwa wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo - śledczych oraz czynności związanych z prowadzeniem kontroli legalności pobytu lub zatrudnienie cudzoziemców na terytorium RP; zabezpieczenie uroczystości i przedsięwzięć państwowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, zabezpieczenie bezpieczeństwa osób z kategorii VIP, a także osób objętych szczególnym poziomem bezpieczeństwa, na wniosek uprawnionych podmiotów; udział w realizacji przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie bezprawnym zamachom na obiekty Straży Granicznej, służące obronności państwa, ochronie granicy państwowej lub ważne dla gospodarki narodowej; realizacja innych czynności wymagających umiejętności, wiedzy specjalistycznej funkcjonariuszy WZD przy użyciu sprzętu specjalistycznego i środków technicznych; udział w realizacji zadań związanych z wykonywaniem doprowadzeń cudzoziemców do granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo do granicy państwa, do którego zostają przekazani lub do portu lotniczego albo morskiego państwa do którego następuje przekazanie, w ramach struktury organizacyjnej umiejscowiono w zadaniach Sekcji Realizacji. Do uczestnictwa w przedsięwzięciach mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom terroryzmem oraz wykonywanie działań specjalnych, w tym działań bojowych na zasadach określonych odrębnymi przepisami w ramach komórki wyznaczano również Sekcję Odwodową oraz Zespół Wsparcia.¹¹

Czynności kontrolne potwierdziły, że poddane kontroli dokumenty w postaci szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień pozostałych funkcjonariuszy były aktualne na dzień ich podpisania oraz zawierały ustalony zakres czynności odnoszący się do obowiązków i uprawnień będących przedmiotem kontroli, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za nadzór.¹²

W toku realizowanych czynności potwierdzono, że funkcjonariusze WZD NOSG, którzy uczestniczyli w realizacji działań specjalnych w przyjętym okresie kontroli posiadali stosowne uprawnienia w tym zakresie, wynikające z zakresu obowiązków i uprawnień funkcjonariusza.¹³

Badany obszar cząstkowy z uwagi na przyjęty miernik oceniono **pozytywnie**.

2) Realizacja czynności w zakresie wykonywania zadań związanych z wykonywaniem i dokumentowaniem działań specjalnych.

Forma i cel zadań specjalnych została określona w treści § 3 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. w *sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej* (Dz. Urz. KGSG z 2019 r., poz. 36).¹⁴

¹¹ Akta kontroli, dowód nr 12.

¹² Akta kontroli, dowód nr 11, 12.

¹³ Akta kontroli, dowód nr 24 (Funkcjonariusze w kontrolowanym okresie, którzy realizowali działania specjalne, posiadają stosowny zapis w zakresach obowiązków i uprawnień o następującej treści: „(...) udziału w przedsięwzięciach mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom terroryzmem oraz wykonywanie działań specjalnych w tym działań bojowych na zasadach określonych odrębnymi przepisami (...).”

¹⁴ działania specjalne realizuje się w formie działań bojowych w celu: zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonariuszom, osobom postronnym oraz osobom, które są objęte działaniami specjalnymi: przy zatrzymywaniu osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw, w przypadku uzasadnionego podejrzenia posiadania przez te osoby broni, amunicji, materiałów wybuchowych lub innych niebezpiecznych narzędzi; podczas realizacji zadań związanych z bezpośrednim zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia znacznej wartości; podczas wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz czynności związanych z prowadzeniem kontroli legalności pobytu lub zatrudnienia cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonariuszy grup kontrolnych z jednostek pływających Straży Granicznej, w przypadku możliwości wystąpienia agresji, oporu, groźby użycia broni lub innych niebezpiecznych narzędzi ze strony osób przebywających na pokładzie kontrolowanych statków;

Zgodnie z § 4 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej¹⁵ do realizacji działań specjalnych uprawnieni są funkcjonariusze pełniący służbę w WZD z wykorzystaniem środków technicznych, w umundurowaniu specjalistycznym, polowym lub w ubiorze cywilnym. Dopuszcza się realizację działań specjalnych przez innych funkcjonariuszy posiadających odpowiednie przygotowanie do ich realizacji oraz odpowiedni sprzęt specjalistyczny i techniczny, wyznaczonych odpowiednio przez Komendanta Głównego Straży Granicznej lub właściwego kierownika innej jednostki organizacyjnej.

W ramach prowadzonych ustaleń, analizie poddano kompletność, rzetelność, terminowość dokumentacji sporządzonej w związku z realizacją działań specjalnych oraz ewidencjonowanie informacji w systemie CBD SG SWK.

Czynności kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą funkcjonariusze WZD NOSG uczestniczyli w realizacji 23 działań specjalnych, w tym 7 w trybie planowym oraz 16 w trybie działań alarmowych.¹⁶

W wyniku analizy wpisów zawartych w dokumentacji zgromadzonej i udostępnionej kontrolerom, w toku czynności kontrolnych, stwierdzono, że podmiotami wnioskującymi o przeprowadzenie działań specjalnych w trybie działań planowych byli Komendanci Placówek Straży Granicznej znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. Czynności kontrolne wykazały również przypadek wniosku o udzielenie wsparcia w realizacji działań specjalnych Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej. Dokumenty w postaci wniosków o podjęcie działań specjalnych w trybie działań planowanych za okres 1.01.2020 r. – 31.12.2020 r. zawierały elementy wymagane wzorem określonym w załączniku do zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. Wspomniane dokumenty zostały zatwierdzone przez Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. Wnioski o podjęcie działań specjalnych w trybie działań planowych były sporządzone w egzemplarzu pojedynczym, co było zgodne z § 6 ust. 3 ww. zarządzenia.

Jak ustalono po otrzymaniu zatwierdzonego wniosku o podjęcie działań specjalnych kierujący działaniami opracowywał plan działań specjalnych. Powyższa dokumentacja zawierała wszystkie niezbędne elementy składowe. Plany działań specjalnych były zatwierdzone przez Komendanta lub Zastępcę Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej, czyli osobę uprawnioną do zatwierdzania takiego dokumentu.

Odnosząc się do obowiązku określonego w § 15 ust. 1 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. tj. sporządzenia przez kierującego działaniami specjalnymi pisemnego sprawozdania z ich przebiegu, stwierdzić należy, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach podejmowanych działań specjalnych w trybie działań planowych osoba wyznaczona wywiązała się z nałożonego na nią obowiązku poprzez sporządzenie sprawozdania z przebiegu przeprowadzonych działań specjalnych. Ponadto, analiza treści zawartych w przedmiotowych sprawozdaniach odnoszących się do działań specjalnych w trybie działań planowych, odzwierciedlała ich przebieg w stopniu podstawowym.

zabezpieczenia uroczystości i przedsięwzięć państwowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, w tym zabezpieczenia osób z kategorii VIP, a także osób objętych szczególnym poziomem bezpieczeństwa na wniosek uprawnionych podmiotów; przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej oraz udziału w działaniach kontrterrorystycznych, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 796); przeciwdziałania bezprawnym zamachom na obiekty Straży Granicznej oraz obiekty służące obronności państwa, ochronie granicy państwowej lub ważne dla gospodarki narodowej oraz udziału w działaniach przeciwdywersyjnych, a także w realizacji działań związanych z użyciem oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej do pomocy Straży Granicznej; prowadzenia rozpoznania minersko-pirotechnicznego w ramach realizowanych działań specjalnych; realizacji innych czynności wymagających umiejętności i wiedzy specjalistycznej funkcjonariuszy pełniących służbę w WZD, przy użyciu sprzętu specjalistycznego i środków technicznych.

¹⁵ zwane dalej zarządzeniem nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r.

¹⁶ Akta kontroli, dowód nr 16, 17.

W wyniku analizy wpisów zawartych w planie nr RPW/59589/2020, sprawozdaniu nr RPW/60484/2020 oraz wniosku nr RPW/57848/2020 stwierdzono 1 przypadek rozbieżności co do osoby sporządzającej wniosek.¹⁷

Powyższe Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań wz. [REDAKTOWANE] wyjaśnił omyłką pisarską wytwórcy dokumentu tj. planu działań specjalnych, jak i sprawozdania (zamiast Placówka SG w Dołhobyczowie wskazano Placówka SG w Hrubieszowie).¹⁹

W ramach przedmiotowego obszaru zespół kontrolny poddał analizie dokumentację dotyczącą działań specjalnych zrealizowanych w trybie działań alarmowych.

Czynności kontrolne wykazały, że sporządzenie i przesłanie wszystkich wniosków o podjęcie działań specjalnych w trybie działań alarmowych w celu potwierdzenia wydania zgody na przeprowadzenie działań nastąpiło w terminie wskazanym w § 9 ust. 3 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r.²⁰ Wnioski o podjęcie działań specjalnych w trybie działań alarmowych były sporządzone w egzemplarzu pojedynczym i zatwierdzone przez Komendanta lub Zastępcę Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.

Jak ustalono, we wszystkich kontrolowanych przypadkach po zakończeniu działań specjalnych podejmowanych w trybie działań alarmowych kierujący działaniami sporządził i przedłożył pisemne sprawozdanie z przebiegu przeprowadzonych działań specjalnych. Ponadto, odnosząc się do stopnia szczegółowości sporządzonych sprawozdań zespół kontrolny stwierdził, że sprawozdania z przeprowadzonych działań zawierają informacje pozwalające na podstawowe odtworzenie przebiegu przeprowadzonych działań.

W wyniku szczegółowej analizy i weryfikacji zgromadzonej i udostępnionej na potrzeby kontroli dokumentacji, stwierdzono n.w. uchybienia o charakterze formalnym:

- 1) sprawozdanie nr RPW/[REDAKTOWANE]/2020 oraz wnioski nr RPW/[REDAKTOWANE]2020 – stwierdzono rozbieżności co do daty udzielenia ustnej zgody na wykonanie działań specjalnych w trybie działań alarmowych przez Komendanta NOSG.²¹

Powyższe, [REDAKTOWANE] tłumaczył omyłką pisarską wytwórcy dokumentu. Wskazał, że ustna zgoda Komendanta wyrażona była w dniu 2.10.2020 r., wersja papierowa wniosku została podpisana dnia 12.10.2020 r. W sprawozdaniu więc powinna znaleźć się data ustnej zgody, a nie „01.10.2020 roku”.²²

- 2) sprawozdanie nr RPW/[REDAKTOWANE]/2020 oraz wnioski nr RPW/[REDAKTOWANE]2020 – stwierdzono rozbieżności co do daty udzielenia ustnej zgody na wykonanie działań specjalnych w trybie alarmowym przez Komendanta NOSG oraz daty wydania zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.²³

Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań wz. [REDAKTOWANE] wyjaśnił, że ustna zgoda Komendanta NOSG wyrażona była w dniu 07.10.2020 r., wersja papierowa wniosku została podpisana dnia 12.10.2020 r. W sprawozdaniu więc powinna znaleźć się data ustnej zgody, a nie „02.10.2020 r.”, dodatkowo wpisano błędną datę Zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej – jest to omyłka pisarska wytwórcy dokumentu.²⁴

¹⁷ Akta kontroli, dowód nr 16.

¹⁸ Rozkaz dzienny nr 44 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 5.03.2021 r.

¹⁹ Akta kontroli, dowód nr 24.

²⁰ tj. niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie do 7 dni od daty podjęcia działań specjalnych.

²¹ Akta kontroli, dowód nr 17.

²² Akta kontroli, dowód nr 24.

²³ Akta kontroli, dowód nr 17.

²⁴ Akta kontroli, dowód nr 24.

- 3) sprawozdanie nr [REDAKTOWANE] oraz wnioski nr RPW [REDAKTOWANE] 2020 – stwierdzono rozbieżności co do daty udzielenia ustnej zgody na wykonanie działań specjalnych w trybie alarmowym przez Komendanta NOSG.²⁵

W odpowiedzi na powyższe mjr SG [REDAKTOWANE] wyjaśnił, że ustna zgoda Komendanta wyrażona była w dniu 17.12.2020 r., wersja papierowa wniosku została podpisana dnia 21.12.2020 r. W sprawozdaniu więc powinna znaleźć się data ustnej zgody, a nie podpisania dokumentu „21.12.2020 r.” – jest to omyłka pisarska wytwórcy dokumentu.²⁶

W zakresie stwierdzonych odstępstw Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działania NOSG wz. mjr SG [REDAKTOWANE] poinformował, iż w celu wyeliminowania stwierdzonych nieścisłości w dokumentacji służbowej dot. działań specjalnych, polecił zintensyfikowanie nadzoru służbowego ze strony podległej kadry kierowniczej wydziału nad procesem sporządzania przedmiotowej dokumentacji.²⁷

Inne uwagi dotyczyły bezpośrednich wytwórców dokumentacji, będących podstawą działań objętych kontrolą tj. kierowników jednostek organizacyjnych znajdujących się w zasięgu terytorialnym NOSG:²⁸

- 1) wnioski nr RPW [REDAKTOWANE] 2020 oraz nr RPW [REDAKTOWANE] 2020 o podjęcie działań specjalnych w trybie alarmowym – stwierdzono brak wpisu miejsca urodzenia, imienia ojca w danych personalnych oraz brak adnotacji o informacji uzyskanej drogą operacyjną w informacjach dodatkowych o osobie/osobach.
- 2) wniosek nr NA-PSGDK [REDAKTOWANE] o podjęcie działań specjalnych w trybie alarmowym – stwierdzono brak wpisu w informacji dodatkowej o osobie/osobach oraz w informacji o obiekcie wymaganych elementów.

Odnosząc się do stwierdzonych uchybień Komendant Placówki SG w Dorohusku poinformował, że podjęcie czynności służbowych, a zwłaszcza prowadzonych w trybie alarmowym przez funkcjonariuszy Wydziału Zabezpieczenia Działania są każdorazowo konsultowane z kierownikiem ww. wydziału. Wnioski kierowane są po ich realizacji, a dane w nich zawarte jednoznacznie personalizują zadania (osoby, adresy itp.). Brak adnotacji o informacji uzyskanej drogą operacyjną w informacjach dodatkowych o osobie/osobach wynikał z faktu, iż przedmiotowe dane nie miały wpływu na realizację już zrealizowanego zadania, a wszelkie istotne dane zostały przekazane bezpośrednio przed jego podjęciem.²⁹

- 3) wniosek nr RPW [REDAKTOWANE] 2020 o podjęcie działań specjalnych w trybie alarmowym – stwierdzono brak wpisu miejsca urodzenia oraz imienia ojca w danych personalnych informacji dodatkowych o osobie/osobach.³⁰

Wyjaśniając powyższe Komendant Placówki SG w Dołhobyczowie poinformował, że brak wpisu imienia ojca oraz miejsca urodzenia osoby wynikało z przeoczenia osoby sporządzającej wniosek. Jednocześnie w powyższym przypadku wpisany został numer PESEL, który jest nadawany indywidualnie każdej osobie i pozwala w 100% zidentyfikować dane osoby w stosunku do której kierowany jest wniosek. Powyższe dane zgodnie z § 9 ust. 2 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 lipca 2019 r. przed przystąpieniem do realizacji działań specjalnych zostały przekazane kierującemu działaniami.³¹

²⁵ Akta kontroli, dowód nr 17.

²⁶ Akta kontroli, dowód nr 24.

²⁷ Akta kontroli, dowód nr 24.

²⁸ Akta kontroli, dowód nr 17.

²⁹ Akta kontroli, dowód nr 26.

³⁰ Akta kontroli, dowód nr 17.

³¹ Akta kontroli, dowód nr 28.

- 4) wniosek nr [REDAKTOWANE] o podjęcie działań specjalnych w trybie alarmowym – stwierdzono brak wpisu imienia ojca w danych personalnych informacji dodatkowych o osobie/osobach.³²

Komendant Placówki SG w Dołhobyczowie poinformował, że wniosek dotyczył obywatela Ukrainy, a Grupa Operacyjno-Śledcza w Dołhobyczowie, na dzień podjęcia działań specjalnych nie dysponowała potwierdzonymi danymi dotyczącymi imienia jego ojca (zgodnie z § 9 ust. 2 Zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 lipca 2019 r. w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej „przed przystąpieniem do realizacji działań specjalnych, w przypadku o którym mowa w ust. 1, wnioskujący o ich podjęcie zobowiązany jest przekazać kierującemu działaniami możliwie pełne informacje, które powinny zostać zawarte w pisemnym wniosku o podjęcie działań specjalnych”).³³

Za powyższe odstępstwa o charakterze formalnym odpowiedzialność ponoszą sporządzający. W celu zapewnienia rzetelności i poprawności wytworzonego dokumentu widzi się jednak potrzebę wdrożenia mechanizmów usprawniających zarówno na poziomie jednostek/komórek wnioskujących jak i komórki realizującej. Treść właściwych zaleceń w przedmiotowym zakresie ujęto w wystąpieniu pokontrolnym.

Jak ustalono, zgodnie z § 11 ust. 3 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. informacja o przeprowadzonych działaniach specjalnych jest ewidencjonowana w Centralnej Bazie Danych Straży Granicznej Systemu Wspomagania Kierowania.³⁴

Z informacji pozyskanych w toku kontroli wynika, że Wydział Zabezpieczenia Działań NOSG uwzględnia przy planowaniu w systemie CBD SG SWK fakt ewidencjonowania działań specjalnych – bojowych. Jak ustalono, podczas planowania grup bojowych tworzy się patrole z zadaniem prowadzenia działań specjalnych bojowych chyba, że sytuacja operacyjna wymusza szczególną tajność działań, wtedy zapis zadania brzmi „Zadania do służby postawi osobiście Naczelnik WZD”. Wyjaśniając powyższe, [REDAKTOWANE] poinformował, że udział Wydziału Zabezpieczenia Działań Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w działaniach specjalnych-bojowych powinien być ewidencjonowany przez wnioskodawcę w kodach zdarzenia systemu CBD SG SWK, odpowiadających charakterowi wnioskowanych działań.³⁵

W wyniku analizy wpisów zdarzeń w systemie CBD SG SWK oraz dokumentacji zgromadzonej i udostępnionej kontrolerom, w toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące uchybienia w zakresie dotyczącym Placówki SG w Dorohusku tj.:

- 1) zdarzenie nr [REDAKTOWANE] w Dorohusku – stwierdzono, brak dodania do ww. zdarzenia udziału w 2 działaniach specjalnych w trybie działań alarmowym funkcjonariuszy WZD NOSG.³⁶

Komendant Placówki SG w Dorohusku powyższy brak tłumaczył przeoczeniem spowodowanym natłokiem realizowanych w tym dniu zadań służbowych (zatrzymanie członków grupy przestępczej).³⁷

- 2) wniosek nr [REDAKTOWANE] o podjęcie działań specjalnych w trybie alarmowym – stwierdzono brak ujęcia w meldunku dobowym realizowanych działań specjalnych przez funkcjonariuszy WZD NOSG.³⁸

³² Akta kontroli, dowód nr 17.

³³ Akta kontroli, dowód nr 28.

³⁴ Zwany dalej CBD SG SWK

³⁵ Akta kontroli, dowód nr 15

³⁶ Akta kontroli, dowód nr 21.

³⁷ Akta kontroli, dowód nr 26.

³⁸ Akta kontroli, dowód nr 21.

████████████████████ wskazał, że przedmiotowe zdarzenie dotyczyło przewozu (konwojowania) substancji najprawdopodobniej o działaniu odurzającym. Brak dodatnia do zdarzenia udziału w trybie alarmowym funkcjonariuszy WZD najprawdopodobniej wynikał z braku pełnego przekazu danych pomiędzy Kierownikiem Zmiany Placówki SG w Dorohusku, a dowódcą konwoju o pełnym składzie osobowym funkcjonariuszy realizujących zadanie, co jednocześnie nie miało wpływu na jego prawidłową realizację. Ponadto, Komendant Placówki SG w Dorohusku poinformował, iż w przyszłości dołoży wszelkich starań aby uniknąć podobnych nieścisłości.³⁹

Ogólność obowiązku wynikającego z § 11 ust. 3 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. nie pozwala na precyzyjne określenie podmiotu odpowiadającego w tym zakresie. Zespół kontrolny stwierdza jednak, że w tej konfiguracji (realizacja działań na wniosek) dopilnowanie ujęcia informacji o przeprowadzonych działaniach specjalnych w systemie CBD SG SWK powinno leżeć zarówno po stronie wnioskującego, jak i podejmującego działania (WZD NOSG).

Biorąc pod uwagę fakt, że właściwe zdarzenia, pomimo braku precyzyjności zapisów, zostały ujęte (zaewidencjonowane) w systemie CBD SG SWK, powyższe zespół kontrolny uznał w kategorii uchybień formalnych, bez negatywnych następstw w kontrolowanym obszarze. W kontrolowanym zakresie widzi się potrzebę podjęcia działań usprawniających w ramach sprawowanego nadzoru służbowego.

Badany obszar z uwagi na przyjęty miernik i stwierdzone uchybienia **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

3) Organizacja, planowanie, ewidencjonowanie i rozliczanie czasu służby funkcjonariuszy realizujących czynności w ramach działań specjalnych.

Specyfika służby funkcjonariuszy Wydziału Zabezpieczenia Działań NOSG polega m.in. na wykonywaniu działań specjalnych, współdziałaniu z innymi uprawnionymi podmiotami i instytucjami na ich wniosek na podstawie obowiązujących przepisów, porozumień lub uzgodnień.

W ramach badanego obszaru kontrolą objęto 100 % planowania służb w przypadających dwóch okresach rozliczeniowych tj. 1.01.2020 r. - 30.06.2020 r. oraz 1.07.2020 r. - 31.12.2020 r. Rozliczenia czasu służby i prowadzenia ewidencji czasu służby funkcjonariuszy WZD NOSG realizujących działania specjalne dokonano na podstawie wpisów w systemie CBD SG SWK.⁴⁰

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o *Straży Granicznej* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 305) czas pełnienia służby funkcjonariusza jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

Jednocześnie, stosownie do art. 37 ust. 2 ustawy o *Straży Granicznej*, czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku oraz od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia danego roku. Powyższe, zgodnie z art. 37 ust. 2a ww. ustawy nie ma zastosowania wobec funkcjonariuszy skierowanych na szkolenie w systemie skoszarowanym, przebywających w podróży służbowej, delegowanych do czasowego pełnienia służby poza granicami państwa w przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2, a także delegowanych do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie Straży Granicznej.

³⁹ Akta kontroli, dowód nr 26.

⁴⁰ Analizy dokonano na podstawie danych uzyskanych z raportów Kadry PP_ lista obecności oraz kwartalnego rozliczenia godzin służby – pracy.

W okresie objętym kontrolą, w świetle § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (t.j. Dz. U. z 20189 r., poz. 1602), kierownik jednostki organizacyjnej oraz kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej mógł ustalić indywidualny rozkład czasu służby funkcjonariusza jeżeli jest to podyktowane sposobem pełnienia służby lub inną szczególną potrzebą służby, a zadania lub czynności realizowane przez funkcjonariusza nie mogą być prawidłowo realizowane w ramach rozkładów czasu służby: zmianowym, załogowym, lotniczym, jednozmianowym. W przyjętym okresie rozliczeniowym wymiar czasu służby w zmianowym, załogowym, lotniczym i indywidualnym rozkładzie czasu służby ustala się zgodnie z wymiarem czasu służby obowiązującym w tym samym okresie w jednozmianowym rozkładzie czasu służby.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą funkcjonariusze WZD NOSG pełnili służbę w indywidualnym rozkładzie czasu służby, zgodnie z zapisami § 4 decyzji Nr 99 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy w Komendzie Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej.⁴¹ Funkcjonariusze WZD NOSG, podejmowali czynności służbowe praktycznie o każdej porze doby, przez 7 dni w tygodniu (7/24), zgodnie z właściwością i co do zasady zgodnie z przesłanką ustawową o 40 – godzinnym wymiarze czasu służby (co umożliwiał ustanowiony indywidualny rozkład czasu służby).

Potwierdzono, że poddane kontroli listy obecności funkcjonariuszy realizujących działania specjalne prowadzone były w formie elektronicznej (system CBD SG SWK), indywidualnie dla każdego funkcjonariusza, odrębnie dla przyjętego okresu rozliczeniowego. W listach obecności odnotowywano planowy i faktyczny czas rozpoczęcia i zakończenia służby, rozliczenia kwartalne oraz absencje funkcjonariuszy.

Czynności kontrolne wykazały, że rzeczywiste godziny realizowanych działań specjalnych zostały w sposób kompleksowy ujęte w prowadzonej ewidencji czasu służby. Dane ewidencji odpowiadały datom zawartym we wnioskach.⁴² Charakter zadań objętych sprawdzeniem wpływał co prawda na wymiar nadgodzin, nie ustalono jednak bezpośredniego wpływu realizacji działań na ich wzrost.

Badany obszar cząstkowy z uwagi na przyjęty miernik oceniono **pozytywnie**.

4) Nadzór służbowy nad realizacją zadań związanych z realizacją i dokumentowaniem działań specjalnych.

Czynności kontrolne wykazały, że nadzór służbowy nad sporządzoną dokumentacją w zakresie realizacji działań specjalnych sprawowany był przez Naczelnika Wydziału, a w czasie jego nieobecności przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działania NOSG.

W zakresie nadzoru nad realizacją działań specjalnych-bojowych ustalono, że Naczelnik Wydziału lub Zastępca Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działania NOSG bierze udział w odprawie końcowej podczas której kierujący działaniami dokonuje analizy przeprowadzonych działań specjalnych i formułuje wnioski na przyszłość. Ponadto kierujący działaniami specjalnymi-bojowymi po ustabilizowaniu się sytuacji na miejscu realizacji przekazuje drogą telefoniczną lub za pośrednictwem wiadomości sms informację do Naczelnika lub Zastępcy Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działania o bieżącej sytuacji operacyjnej.

⁴¹zmieniającej decyzją nr 28 z dnia 28 kwietnia 2020 r.

⁴² Akta kontroli, dowód nr 19, 20, 21, 22.

W ocenie zespołu kontrolnego nadzór służbowy, pomimo stwierdzonych uchybień wyłącznie o charakterze formalnym, w sposób optymalny zapewniał realizację czynności związanych z realizacją i dokumentowaniem działań specjalnych.

Na podstawie dokonanych ustaleń realizację poziomu sprawowanego nadzoru służbowego nad wykonywaniem czynności objętych zakresem kontroli w Wydziale Zabezpieczenia Działań NOSG ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**. Zastosowana ocena wynika z przyjętych mierników, poszczególnych ocen cząstkowych oraz kryteriów, w tym legalność i rzetelność.

IV. Wnioski i zalecenia.

Mając na uwadze ustalenia kontroli, w celu usprawnienia działalności podmiotu kontrolowanego polecam:

- 1) Przestrzegać rzetelności oraz kompletności (poprawności) sporządzania dokumentacji służbowej dotyczącej czynności związanych z realizacją działań specjalnych, w tym dokumentacji otrzymanej z komórek lub jednostek wnioskujących.
- 2) Wypracować wewnętrzny mechanizm, którego celem będzie skuteczna weryfikacja i ewidencja informacji o przeprowadzonych działaniach specjalnych w CBD SG SWK zgodnie z obowiązkiem wynikającym z § 11 ust. 3 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.
- 3) Ustalenia kontroli zawarte w niniejszym wystąpieniu wykorzystać w bieżącej działalności służbowej w ramach sprawowanego nadzoru nad podległymi funkcjonariuszami oraz w działalności szkoleniowej, w celu uniknięcia w przyszłości podobnych uchybień.

V. Pisemną informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia należy przedłożyć w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.

V. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

VI. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK
ppk SG Jacek SZCZACHOR
.....
/stopień, imię i nazwisko oraz podpis zarządzającego kontrolę /

Wykazem zgodę na uchybienie w BIP po anonimizacji
pochodzącą § 4 ust. 1 Regulacji Komendanta NOSG nr 55 z dnia 18.06.2017 r.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK
ppk SG Janusz KORKOSZ

Wykonano w 2 egzemplarzach
Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań NOSG
Egz. nr 2 – WK NOSG - aa.
Sporządził i wykonał: zespół kontrolny tel. 6655313
Dnia: 11.05.2021 r.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK
ppk SG Janusz KORKOSZ

11/11

